

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Király-utca 4. sz.
Az arany hajó szállodával
szemben.
Hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölso-
lások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek fő

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Becsapott önkéntesek.

Pécs, 1895. január 4.

(* *) Háromszáz év óta tart hazánkban a német invázió s ez idő alatt mindent megpróbáltak, a mi alkalmasnak látszott az országot németté átgyúrni. Kobb, Karaffa, Spankau, Ambringen, Kolonich dicsőemlékü nevei mellé sorakozik Metternich, Haynau, Bach, Schmerling, de talán ezek egyike sem tett oly kitünő szolgálatokat a germán szellem békés uton való terjesztésére, mint Tisza Kálmán a hirhede véderő törvényével.

Most végre kitűnt, hogy ez az egész törvény éppenséggel végrehajthatatlan, és éppen a közös hadügyminiszternek kellett megszegni, mert bizony a monarchiának jelenben nincs annyi tisztre szüksége, a mi a tisztvizsgakényszer folytán előáll.

Igy történt aztán, hogy a karácsonyi szokásos kinevezések alkalmával alig pár százat neveztek ki hadnagynak a vizsgálatot sikerrel letelet önkéntesek közül, a többi kétezeret pedig csupán hadapródoknak tiszthelyettesi, őrmesteri, vagy alsóbb altiszti rangfokozatokban.

Kiderült tehát, hogy nincs szükség tartalékos tisztekre. Kiderült, hogy tulajdonképen nem is ez volt az oka a kegyetlen 25. §. megalkotásának, mely kétévi szolgálattal sújtja azt az önkéntest, a ki az első év végén nem tesz tisztvi vizsgálatot.

Ennek a drákói törvénynek evidens és fő-fő célja az volt, hogy elnémetesítsék a magyar tanuló ifjúságot. Hisz nem sokára eme hirhede §. elfogadása után adta ki Csáky gróf hirhede reu-deletét a német nyelv intenzívebb tanítása érdekében.

Azt akarták tehát elérni, a mit a mult századok dicső (?), erőszakos germanizátorai el nem értek, hogy a magyar gyermekek már ugyszólván a bölcsőben tanuljanak németül, hogy legkedvesebb szintük a sárga-fekete legyen, és a „Gotteshalte“ a legszentebb fohászuk.

Azért sietett in illo tempore Csáky gr. kultuszminiszter rákontrázni a hirhede 25. §-ra, hogy minden leendő művelt embert már a középiskolákban kényszerítsenek a német nyelv megtanulására, a szellemi táplálékunk német nyelven való

befogadására és így lassankint való elnémetesítésére.

Mese, gyermekmese számba megy az a mosakodás, a mivel a véderő-törvény megszavazásakor a mameluk képviselők megdobbant lelkiismeretüket akarták megnyugtani. Azzal áltatták ugyanis magukat, hogy az a sokat emlegetett §. csak a gazdagabb osztályt sújtja.

Azonban ha így volna is, akkor sem lenne szabad azt megtűrni, mert tudjuk, mily nyomorban, elzülésben nyögött a magyar akkor, a midőn a legfelsőbb osztályok nem beszéltek, szegyenlették beszélni az édes hazai nyelvet. Egypár obskurus firkász, a kit hánytvetett a nyomoruság, meg a parasztok beszéltek a magyar nyelvet. Tudjuk a történelemből, mily nagy sir előtt állott ekkor nemzetünk. Ezt a sirt akarták ezek a jó urak ismét megásni, a mibe a magyar Geniusz és kultura beletemetkeztek.

Hála a jó sorsnak, a magyar faj szívósságán mulott, hogy még magyarokul élünk; de az meg a mi gyengeségünk volt, hogy ilyen kormányt nem helyeztek vád alá.

Ez a kétéves önkéntelenség azonban a szerényebb anyagi viszonyok közt élő szülőkre nézve végtelen terheket ró, és pedig hiába. Mert nem használ ezentúl a német nyelv tudása, a szülők megfeszített áldozatkészsége, a sok költség; mert a tisztvi vizsgálatot sikerrel kiállott ifjak közül kevés választott juthat el a tisztvi kardbojtig, csak azért, hogy abban a közös intézményben műveltségének és tanulmányainak némileg megfelelő módon bánjanak vele.

A Kriegsminiszter tulteszi tehát magát még a törvényen is, és azokat a magyar fiukat, a kik megfellek a kívánalmaknak, nem nevezeti ki tisztökké, nehogy a magyarság tulsulyba kerüljön, és az egyensúly meghibbanjon abban a dédelgetett intézményben.

A kinek tetszik ez az ujmódi törvénysértés, becsapás, ám az támogassa a 67-es alapon álló kormányokat, melyek mindenre képesek, a mit a felsőbb, láthatatlan hatalom kíván tőlük, hogy ennek érdekében működve, ezek a polcon levő urak tetszésük szerint areul csaphassák a magyar érzelmeiket.

Mindezeket a rut visszaéléseket csakis az önálló magyar hadsereg felállításával lehet megszüntetni, ez a függetlenségi és 48-as párt régi kívánsága, és ez teljesedni is fog, ha egy szép napon összeomlik az a kártyavár, a mit 1867. óta folyton építgetnek, tataroznak.

A szélvész közeleg, feszült a hur, jó lesz szaladni előle, mert szétpattan.

* **A képviselőház elnapolása.** Képviselői körökben, mint értesülünk, igen valószínűnek tartják, hogy a ház e hó 9-én még nem lesz abban a helyzetben, hogy újra fölvehesse tanácskozásainak fonalát. A tanácskozásoknak újra megkezdése előtt ugyanis meg kell alakulnia az új kabinetnek s megállapítandó az a program-nyilatkozat is, melylyel az országgyűlés mindkét házában az új miniszterium bemutatkozik. Alig van rá kilátás, hogy mindez 9-éig megtörténhessék még abban a legjobb esetben is, ha a király közvetlenül visszaérkezése után megbízást ad a kormányalakításra. Jan. 9-én mindenesetre ülést tart a ház, do tanácskozásainak folytatását a lejeltük esetben kénytelen lesz újra alnapolni.

* **A tanárképzései ösztöndíjakat** úgy a budapesti, mint a kolozsvári tanárképzőnél föl-emeli ez idén a vallás- és közoktatásügyi miniszter és pedig Budapesten kétszáz; Kolozsvárt pedig száz forinttal. Ez a fölemelés a jó középiskolai tanárok kiképzésének előmozdítása érdekében azért történik, hogy a tanárképzései ösztöndíjas tagok minden idejüket s egész tehetségüket tanulmányaik végzésére fordítsák, ami az eddigi évi háromszáz forintos ösztöndíj mellett nem volt lehetséges, úgy, hogy a tanárjelöltek nagy része egyéb kenyérkereseti foglalkozás után volt kénytelen látni, miáltal a tanulmányaiban hátráltatást szenvedett. A fölemelt ösztöndíj előreláthatólag növelni fogja a tanári pályára lépők számát is.

* **A szentszék álláspontja.** A pápai szék állásfoglalásáról a magyarországi egyházpolitikai törvényekkel szemben azt jelentik a N. Fr. Pressenek, hogy a szentszék sem közvetlenül, sem közvetve nem biztatta a katolikus sajtót azokra a t u l k a p á s o k r a, melyekre részben vete-medett. A pápa ellenkezőleg azt óhajtja, hogy a katolikus sajtó az egyház érdekeit teljes komolysággal és minden személyi gyűlölködéstől menten tárgyalja. Mélyen sajnálja, hogy óhaját e tárgyban nem mindig vették kellően figyelembe. A „Magyar Állam“ hangját határozottan rosszalta.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Harangszókor.*)

Ma is ugy van, mint volt régen,
Ott állok az utca szélen,
Ablakodra csókot szórva,
Hallgatok a harangszóra.

Csak hogy régen alkony táján,
Nem álltam ott magam árván,
Ha a harang szava hallott,
Kinyilt a te kis ablakod.

S ha megláttál, leszaladtál,
Utcáhosszat messze esaltál
És fölöttünk kigyult az ég,
Éreztem, hogy hűn szeretsz még...

Nem ugy van már, mint volt régen:
Ott állok az utca szélen,
De a szívem hasztalan vár —
Érzem, érzem, nem szeretsz már!

Kéry Gyula.

Impressziók.†

Bölcsélet és természettudomány versenyre keltek, hogy az embert minél tökéletesebb állattá neveljék. Intézetek is alakultak a nevelés ily irányu cél-

*) Mutatvány a Ballier Sándor által szerkesztett 1895. évi „Pécs-baranyai Almanach“-ból.

jaira. Átalakult körülünk minden és a fejlődés mai lépcsőfokán Diogenes lámpájával kereshetjük az egész embert, kiben ész és szív, szóval a lelki tehetségek részarányos összhangban fejlődtek, kit a morál örök elvei vezérlelnek, a juste milieu kanonjai szabályoznak és a jóizlés törvényei minősítenek a gondolkodás és cselekvés széles birodalmában és az érzés legfinomabb árnyalataiban egyaránt.

Homo sum! — ez az őskor etikájának a hátgerince. A keresztény erkölcsan törekvéseinek célpontjaul magasabb eszményeket tűz ki, de midőn az erkölcsi heroizmus égbelyülő Alpeseit helyezi a keresztény tökéletesség világába, egyuttal számba veszi a mi arasznyi létünk gyengeségeit, természetünk gyarlóságait, e hétköznapi élet akadályversenyét, a szív és ész sokszor észbontó konfliktusait, kába törekvéseink és örökös felsüléseink bántó zavarát s kínzó gyötrelmeit. Ebers a keresztény tökéletességre törekvő szeretetben harmonikus léttörekvéseiben utolérhetetlen ábrándképeket hajszoló embert lát, kiben végre is elkerülhetetlen természeti végzetszerűségnél fogva föltámadt az érzéki ember. Ma már jelszóvá kezd válni: legyünk minél tökéletesebb állatok! (Spencer.)

Minálunk, hol nem kedvelik a merészebb koncepciókat és az elveknek végső következményeit nem merik levonni, mérsékeltebb elveket hirdetnek, vagy pedig a csalódások azon vigjátékát játszik le, mely szerint azt hiszik, lehetséges eszményi célokhoz pusztán materiális eszközökkel jutni. A hazugság kultusza divik: hazudnak a közéletben, a miniszteri és főispáni előszobákban, a sajtó lázasan szántott soraiban,

az iskolában, a gyárak kormos falai között, a táborban, a parlamentben, a rostrumon, a szalonokban, a baráti jourokon, a családban egész a nászágyig. A mi életünk többé-kevésbé nem egyéb, mint a konvencionális hazugságoknak láncolata. Hazugság, mit becsületnek hívnak, hazugság a párbaj, melynek erkölcsi jogosultságát senki el nem ismeri. Hazugság a nőnek tüntető tisztelete, mert soha sem utasítanak vissza férfiak virágot, melyet letörhetnek és a vigan kelő nap sugarainál, a madarak énekénél fűtyörészeve kelnek, mintha semmi sem történt volna. Legfő, hogy megóva legyen a diszkreció és indiskretek. A gazdagság és fény elkábitja a közvéleményt, magunk se hisszük a jót, mit mások fölől kolportálunk, még kevésbé a rosszat, melyet elképzelünk, kiszinezünk, mig végre Turgenjeff ifjaként magunk is hinni kezdünk a földézett kísértetben.

Miért nincs valami modern Prometheusunk, ki érzékenyen üssön kalapácsával a társadalom, közés magánélet testhez ragadó hazugság rákfenejére, még ha Dove-szövevel takargatják is?! Miért nincs merész Ibsenünk, ki karbólsavval égesse a sebeket és választó vízzel dolgozzék!?

Mert hazudnak a nevelésben s visszariadnak a következményektől; egy oldalról úgy nevelnek, mintha csak állatok volnánk, másoldalról félnek a vallás-erkölcsös nevelés paedagogiáját nélkülözni, legolcsóbb rendőrnök tartván a vallást. Két urnak kívánnak szolgálni: az ördögnek is, meg Istennek is gyertyát gyújtani, de vigyáznak, hogy ez utóbbi igénytelen s olcsó faggyugyertya legyen.

Hirek.

Pécs, 1895. január 4.

— **(Megyei közgyűlés.)** Baranyavármegye f. hó 14-én d. e. 10 órakor tartja rendes évnegyedes közgyűlését, melynek tárgysorozata a következő: Alispán évnegyedes jelentése. Belügyminiszter rendelete a személyszaporítások tárgyában tett felterjesztésre. A vármegyei pénzeknek 1895. évben való elhelyezésére pénzintézet kijelölése tárgyában. **(Névszerinti szavazás.)** A törvényhatósági utkaró személyzet szolgálati viszonyai és hivatalos teendőiről alkotandó szabályrendelet. Alispánnak a siklós-trinitási illetve vókányi utvonalknak a törvényhatósági közutak hálózatába való felvételére vonatkozó jelentése tárgyában. A szentlőrinc-szlatina nasici h. é. vasút segélyezésére tiz évi részletben megszavazott 50000 frtból visszalévő 35000 frtnak egyszerre leendő kiutalványozása iránti kérvény tárgyában. Az utalap terhére felvenni határozott 1 millió forint kölcsönből visszalévő 940000 forint folyósítása tárgyában. Benyovszky Manó főszolgabíró, Igalits Radivoj főpénztárnok és Jeszenszky Gyula szolgabíró közös kérvénye a tiszt nyugdíjszabályrendeletnek a hadi évek tekintetében leendő módosítása, illetőleg pótlása iránt. Néhai Sey Lajos gyermekeinek atyjok után halálzási negyed adományozása iránt benyújtott kérvénye. Materényi János, mint kk. Sey László és Pongrácz gyámja által ezek édes anyja, néhai öz. Sey Lajosné nyugdíjilletményének, — ugy kk. Sey László és Pongrácz árvák kegydíjának megállapítása iránt benyújtott kérvény. Wimmer György volt árvaszéki rendszeres díjok özvegyének végkielégítés iránti kérvénye. Mathievics József, volt megyei huszárnak kegyelmi díjjal leendő ellátatása iránt, benyújtott kérvénye. A járási mezőgazdasági bizottságok szervezési szabályrendelete. A községi vadászterületek bérbeadására vonatkozó hirdetések közzététele. Maiss községnek jegyzői lak építése tárgyában hozott határozata. Pécs sz. kir. város tanácsának kérelme az alsóbb fokú ipar- és kereskedelmi iskola fenntartásához 1300 frttal való hozzájárulás iránt. M.-Egrecy községnek a helyszinén újból megvizsgált 1885—1892. évi számadásai. Várkony községnek a helyszinén újból megvizsgált 1887—1888. évi számadásai. Pécsvarad, Nagy-Pall, Várkony, Kis-Köszeg, Darázs, Benge, Villány, Pölöske, János, Battyán, Komló, Mánfa és Budafa, Okorvölgy, Hetvehely Szt.-Katalin, Bános, Karáczodfa, Husztót, Orfű, Kaváczena, Abaliget, Rákos, Tekerés, Szakál, Bisztrice, Szlatina, Kaán, Vékény, Kárász és Magyar-Egrecy községek által beszerzett tüzi fecskendők vételára fejében kiállított kötelezvények. Kopács községnek a regale kártalanítási kötvény részbeni értékesítése tárgyában hozott képviselőtestületi határozata. Mohács nagyközségnek 30000 frt kölcsön felvétele tárgyában hozott határozata. Gordisa, Kaán és Szatina községeknek a községi pótadóra vonatkozólag hozott határozatai. Magyar-Sóros, Gordisa, Szava és Püspök-Szent Erzsébeti árvatárakból származó hiányoknak a gyámpénztári tartalékalapból való fedezése. Lancsuk község 1886—1891. évi helyszinén felülvizsgált számadásai. Kopács község 1887—1889. évi újonnan felülvizsgált számadásai. Szabolcs község 1893. évi bírói számadása. Magyar Bóly község képviselő testületének faskola létesítése céljából vásárolt ingatlan vétel tárgyában hozott határozata. Mohács nagyközség ingatlan vétele tárgyában hozott határozata. Gernert János-féle 47 frt 36 kr. hiánynak a gyám-

pénztári tartalék alapból leendő megtérítése. Vitzl Mihályné szül. Cziliak Katalin után felmerült 22 frt 90 kr. ügyészi költségnek a gyámpénztári tartalékalapból leendő megtérítése. Mohács nagyközség 1893. évi számvévoileg átvizsgált konverzionális kölcsön számadása. A siklós-i járásból: Csarnota, Szava, Gyüd-, Bisse és Márfa községeknek 1893. évre szerkesztett számvévoileg felülvizsgált bírói számadásai. Számonkérő szék jegyzőkönyve. Árvaszék jelentése az 1895. év I. felében alkalmazandó gyámpénztári kamatkulcs tárgyában. A m. számvévoileg jelentése az erdészeti-alap 1895. évi járulékaiknak kivetése tárgyában. Sopron vármegye közönségének megkereső levele a debreceni eset alkalmából Ö Felsége iránti hűségérzetnek kifejezés adása tárgyában. Szabolcs vármegye közönségének megkereső levele az országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet támogatása iránt. Jegyzőkönyvet hitelesítő küldöttség megválasztása.

— **(Öngyilkos életuntságból.)** Tegnap az esti órákban Szlipcsovics István 69 éves pécsi magánzó, Katalin-utca 26. sz. a. levő lakásán, míg neje künn házi dolgait végezte, felkötötte magát. Belépő neje sikoltozásaira összefutottak a szomszédok és csakhamar a helyszinén termelt Tolnai dr. kerületi orvos és Selényi rendőrbiztos, a kik már csak a bekövetkezett halált állapíthatták meg. A holttestet a lakáson hagyták letakarva és ma reggel szállították ki a budai külvárosi temető halottas házába felboncolás végett. Az öngyilkos öreg jó módban élt, és csupán régi betegsége, szélütött volta, keserithette el annyira, hogy eldobta magától a életet.

— **(A pécsi kath. legény-egylet)** f. hó 19-én a Schwartz-féle palotában levő Vigadó termében jótékony célú táncmulatságot rendez. Belépő díj tagoknak 80 kr., nem tagoknak 1 frt. Jegyek előre válthatók az egyleti helyiségben. (Megye utca 20—22. szám.)

— **(Pincér-bál.)** A pécsi pincér-egylet február hó 7-én tartja szokásos évi táncmulatságát a Schwartz-palota új dísztermében. A mulatságra je gyek Klein testvérek üzletében válthatók és pedig személyjegy 1 frt 50 kr., családjegy 3 frt. A kik tévedésből nem kaptak meghívót s erre igényt tartanak, forduljanak a rendező bizottsághoz.

— **(Számadás és köszönetnyilvánítás.)** A filharmonikusok által december hó 8-án rendezett hangverseny tiszta jövedelme 82 frtot tesz ki, a melyben befoglaltatik Erreth Antal 5 frtos és Krászonyi gázgyári igazgató 15 frtos felülfizetése, melyekért az alakulóban levő egyesület köszönetét nyilvánítja. Érdekes, hogy a szép hivatással bíró egyesület alapszabályai maig sem érkeztek le a belügyminiszterintől a jóváhagyási záradékkal, dacára hogy több ízben megsürgették. Hja, más gondja van most Hieronymi urnak.

— **(Pokrócot lopott)** Öz. Jauch Jánosné szül. Venk Mária ismert tolvajné 1894 évi szeptember 16-án a délelőtti órákban egy az utcán felügyelet nélkül levő bérkocsiról 2 pokrócot ellopott, melyeket nála meg is találtak. A pécsi kir. törvényszék 6 hónapi börtönrre ítélte el a ma megtartott végtárgyaláson.

— **(Nők a politikában.)** Lengyel Gizella „Magyar Nők Wekerle Alhuma“ címen könyvet adott ki, melyben sok szép női arckép mellett Wekerléhez intézett emléksorokat közöl. Az albumba (melyet egy koronáért adnak) a szerkesztő Lengyel Gizella ezt a sort írta: Férfi szerelme a politika; s az asszony politikája a szerelem. Többek közt Jászay Mari is irt a füzetbe. Jászay Mari emléksoraiban szellemesen elpanaszolja, hogy ő önmaga fizeti az adóját, melyet Wekerle duplára emelt.

— **(Mégfagyott az uton.)** Öz. Schipper Sarolta, meződi lakos még a múlt hó 30-án Palába ment meghalt unokája temetésére. A temetés után, dacára a marasztalásnak és a nagy hófúvásnak, hazafelé indult, de a nagy hidegben és főtgetegben lassan tudott haladni és közel falujához összeesett és megfagyott. Holttestét sok keresés után találták meg a napokban hóval elborítva.

— **(A keresztlevél.)** Csuka Ferkó ifju le gényt mély gyász érte. Nem tud megházasodni, mert a keresztlevele letétben van a régi szeretőjénél. Nagy buslakodva megy a kapitánysághoz, hogy kikeressék az igazát. Stellungba vágta magát a rendőrbiztos előtt s azt mondja.

— Kérem alászan, tekintetes ur, vetesse el a passzusomat attól a leánytól.

— Hát minek adta oda neki?

— Igaz is, minek?

Csuka Ferkó gondolkodni kezd s végre kiböki:

— Mert különben nem hagyott volna magához járni, instálom; de a keresztlevelemmel megbizostottam, hogy hűséges maradok hozzá.

— Hát aztán most mégis mást akar az oltárhoz vezetni?

— No, persze, kérem, — hiszen csak nem maradhat meg örökéig egy helyben az ember!

— **(Újonnan választott tanítók),** a mennyiben oly községi iskolánál állanak alkalmazás-

ban, melyek legalább is évi 60 frt állami segélyben részesülnek, megválasztásuk után azonnal bejelentendők a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnál. Igy intézkedik a legutóbb kiadott miniszteri körrendelet.

— **(Csaló asszony.)** Egy Kiss nevű nap-szamos felesége Goldberger pécsi rőfőskereskedőtől a múlt év folyamán többféle ruha- és vászonneműt esalt ki Suha erdőmester nevében. A dolog csak most derült ki, midőn az ilymódon 170 frtra felszaporodott számlát az erdőmesternek bemutatták, a ki persze alaposan titakozott ellene. A rendőrség Selényi biztos buzgolkodása folytán kiderítette a tettes kilétét és azt ma elfogva, vallatóra vette. Az asszony mindent beismert, nagy nyomorát és éhező gyermekeit hozva föl mentségeül. Átadták az ügyészségnek.

— **(Nagy különbség.)** Egy vidéki ember Budapestre készül utazni és utbaigazitásokat kér egy barátjától, a ki már vol a fővárosban.

— Mit gondolsz, mennyit költhetnek napjában?

— Azt hiszem, ha huszonöt forintot rászánsz, ez untig elég . . .

— De feleségemet is magammal viszem.

— Akkor elég lesz tiz forint

— **(Fejbe vágta.)** Ócsárdon a napokban Bóric József a mint hazafelé ment, Hunyadi József kikialtott neki, hogy álljon meg, mert mondani akar valamit. Bóric gyanutlanul megállt s megvárta. Mikor egészen hozzá ért, baltájával feléje vágott, de az félre ugrott s futni kezdett. Ekkor Hunyadi utána dobta a baltát, de nem találta. Bóric üldözésére Hunyadi öcsésével Ádámmal együtt indult s utól is érték. Bóric azonban nem várta be Hunyadiék támadását, hanem egy lapattal ugy fejbe vágta Hunyadi Józsefet, hogy koponyabőre megrepedt.

— **(A pécsi Kossuth szoborra befolyt adományok.)** A „Pécsi Kölcsonös Segélyző Egylet“-hez újabban a következő adományok folytak be: (Folytatás.) Gerecze Péter dr. ur ivén: Szabokrszky 1 frt, Friedmann Lajos, Schapringer, Pfeifer, Kiss 50—50 kr, Mészáros, Lauber, Visnya 40—40 kr, Szász, Goldberger, Kovácsics, Reif, Schlesinger, Boschán, Strauszer, Greiner, Honig, Stark Lajos, Stark Zsigmond 30—30 kr, Tauszik Sándor, Bors, Erreth, Friedmann Jakab, Grünhuth, Kain, Pigethi, Rotter, Varga, Braun, Fábritzky, Grün, Hacks, Krausz, Schwarz, Irinyi, Berger, Fabritzki, Geiringer, Puskás, Szévald, Ruzsinszky, Schlesinger 20—20 kr, Fusch, Fein, Németh 15—15 kr, Tichi, Tóth, Weisz, Eisenhuth, Kovács, Valek, Eötvyös, Engelmann, Grosits, Kaiser, Saághy 10—10 kr. Összesen: 42 frt 4 kr.

— **(Utonállók.)** Ferenczi József marhakereskedő tegnapelőtt borjukat szállított Pécsre. Hazamenet betért a szentlőrinci országuton levő csárdába egy félliterre, a hol már akkor két idegen ember borozgatott. Esteledvén, Ferenczi neki indult kocsiján a sötétségnek s a bicsérdi sűrűség táján a két idegen utolérte, megtámadta s miután alaposan helybenhagyták, elvitték 150 frt készpénzét. A csendőrség a nyomozást megindította.

— **(Az áldozat)** Parcz János nagyághi gazdag földmives folytonos viszálykodásban élt a családjával. Az öreg tudniillik nagyon szeretett az italt s minden pénzét a borba ölte, a mit a vagyonra féltékeny családja nem nézett jó szemmel. Persze, hogy folyton szidták az öreget, aki megható türelemmel viselte el sorsát és folyton ivott. Végre az ő türelme is megszakadt. Tegnap este felesége, meg két legényfia korholásaikkal annyira megkeserítették a szegény öreget, a ki már régóta játszsza az áldozat szerepét, hogy Parcz János uram elhatározta, véget vett ennek a sanyaru életnek. Föl is akart menni a padlásra, hogy felakasztja magát s már a létra legfelső fokán volt, a mikor a létra megbillent s Parcz a földre zuhant. A szegény mindkét lábát eltörte. S most betegem fekszik ágyában a szegény ember, a ki családja kegyetlen bánásmódjának — az áldozata.

— **(Sorsolások.)** A z o s z t r á k h i t e l r é s z v é n y e k s o r s o l á s a t e g n a p t ö r t é n t m e g . A 150,000 forintos főnyereményt a 2558 sorozatu 61 számú sorsjegy nyerte meg. A 30,000 forintos második nyere-mény a 3767 sorozatu 19 számú sorsjegyre esett. A 15,000 forintos nyere-ményt a 3421 sorozatu 48 számú sorsjegy nyerte. Egyenkint özezer forint esett 1266 sorozatu 95 számú és 3629 sorozatu 73 számú sorsjegyekre. Kihúzták a következő sorozatszámokat: 133 264 398 834 1366 1367 1500 2013 2195 2558 3119 3378 3389 3421 3629 3633 3767 4138.

Az 1854 es sorsjegyek tegnapi sorshuzásánál a következő sorozatszámokat húzták ki: 74 97 99 266 372 388 390 429 453 477 568 786 801 874 986 1017 1144 1160 1223 1313 1382 1391 1424 1446 1482 1724 1984 2095 2110 2177 2198 2230 2246 2269 2312 2325 2360 2392 2443 2505 2535 2654 2734 2781 2860 2956 3013 3166 3215 3279 3311 3437 3484 3535 3552 3634 3644 3667 3706 3847 3854 3951.

A b r a u n s c h w e i g i s o r s j e g y e k t e g n a p i h u z á s á n á l a h a t v a n e z e r m á r k á s f ő n y e r e m é n y t a 1446

Ez a nagy, irtózatos hypokrizis megboszulja magát. A hazugság önmagának átkaul csirájában hordja a boszuló Nemezist. Vagy igazatok van modern kulturapostolok és meg vagyok győződve a ti sola salvificá tokról, akkor kiméletlenül alkalmazzatok elveiteket és mentsétek meg a világot a babona, a fantázia és a hazugság átkától, vagy ha nincs és nekünk van igazunk, akkor ne késlekedjeteK visszaállítani intézeteinkben a hitnek fényét. A hit nem leszen a ti tudomástoknak rovására, gloriát övez a tudás körül, a szivet édes megnyugvással tölti el, a léttel kibékít, és az akaratot erőre acélozza, megteremti a lélekben azt az összhangot, melynek hiánya vigasztalhatatlan világfájdalom örvényébe dönti a pesszimistát dühvel ragadja meg a klikkek, a kasz-tok keserves küzdelmei láttára a proletárt, a gyilkos pisztoly toroka elé állítja az elkeseredettet: a sziv mélyén ásitozó unalom blazirtságát önté a századvég gyermekeinek szivébe . . . És akkor megfejtethetitek Echageray problémáját is: „Szent-e avagy örült?”

Egy mély érzésű sziv, kit folyton cserben hagytak reményei, kit annyian csaltak meg, kiket legjobban szeretett, ki zuzott kebellet és tört remény-nyel áll ideáljai omladékain a siránkozó Galeottónak, a szörnyű sirásának pusztításain, egy vasárnap délután kitekintve ablakából az utca vásári zajára . . . így gondolkozék . . . Karbolla locsol, de sebeket tár föl.

Ha tuloz, bocsásd meg nyájas olvasó, a szimbo-lizmus korszakának gyermeke ő . . .

Kozáry Gyula.

sorozat 17 szám sorsjegy nyerte el. A hétezerkétszáz márkás második nyereményt a 4852 sorozat 35 szám sorsjegyre esett. Egyenkint három-három ezer márká esett a 1934 sorozat 26 szám és 5668 sorozat 35 szám sorsjegyre.

Laibach város sorsjegyeinek huzásánál a 25,000 forintos főnyeremény a 24.760 számra, az 1500 forintos második nyeremény az 57.485 számra esett.

Trieszt város sorsjegyeinek huzásánál a 10,000 forintos főnyeremény a 13.580 számra esett, 1000-1000 forintot nyertek a 11.276 és 16.289 számok.

Krakó város sorsjegyeinek huzásánál a 25,000 forintos főnyeremény a 25.379 számra, a 2500 forintos második nyeremény a 60.957 számra esett.

A Dunaszabályozási sorsjegyek tegnapi huzásánál a 80,000 forintos főnyeremény a 146.348 számra, a 24,000 forintos második nyeremény a 194.853 számra, a 8000 forintos harmadik nyeremény a 188.395 számra, a 4000 forintos negyedik nyeremény a 95.144 számra és az 1000 forintos ötödik nyeremény a 225.752 számra esett.

Az osztrák vöröskereszt-egylet sorsjegyek tegnapi huzásán nyertek: 35,000 frtot 7167 sor 26 sz., 1000 frtot 8273 sor. 21 sz., 100 frtot 332 sor. 39 sz., 1671 sor. 32 sz., 3199 sor. 45 sz., 3672 sor. 10 sz., 4029 sor. 32 sz., 4568 sor. 3 sz., 6286 sor. 19 sz., 7872 sor. 22 sz., 8271 sor. 8 sz., 9765 sor. 39 sz., 9849 sor. 35 sz., 10411 sor. 2 sz., 10617 sor. 36 sz., 10695 sor. 47 szám, 11485 sor. 7 szám.

— (Miniszteri jóváhagyás.) A belügyminiszter a pécsi kádárlegények szakegyletének alap szabályait azon megjegyzéssel hagyta jóvá, hogy a gyűlések nem tarthatók korcsban.

— (Buza tolvajok.) Czövek Imre, Biró János, Kis János és Szalai István kopácsi suhancok 1894 augusztus 5-ikén a korcsban összebeszéltek, hogy Koleszár Illés göréjából kukoricát fognak lopni. Este 10 órakor el is mentek oda; Cövek a lakatot feltörte és 12 zsák búzát kiadott társainak s azt a falu alatti fűzesbe vitték, később pedig Szalaihoz. A mai végtárgyaláson vádlottak azzal védekeztek, hogy ők Koleszárt csak megtréfálni akarták; később vissza akarták neki adni a búzát; a pécsi kir. tör. vényszék azonban nem fogadta el a védekezésüket és Szalai kivételével, ki 3 havi fogságot kapott, vádlottakat 6 havi börtönnel sújtotta.

Orvosi lázmérők szoba, fürdő ablak hőmérők aueroid barometerek legjobb minőségben

Schönewald Imre
üzletében Pécsen, Király (fő)
utca a hatyru épületben

Előfizetésre való fölhívás a „PÉCSI FIGYELŐ”

XXIII-ik ÉVFOLYAMÁRA.

A huszonharmadik évi pályafutás küszöbén, mint régi ismerősök fordulunk régi előfizetőinkhez, azzal a hazafias kéréssel, hogy azt továbbra is nagybecsű pártfogásukban megtartani és előfizetésüket megújítani sziveskedjenek.

Hisz ez a hosszú időn át való pártolás tette lehetővé, hogy ma már számottevő napilap vagyunk, míg ez idő alatt kérés-életű lapársaink egymásra hullottak.

Ha utalunk programmunkra, mely a **tiszta és meg nem hamisított függetlenségi és 48-as párt elveiben összegeződik**: hiszszük, hogy azok is hozzánk szegődnek, kik eddigelé elveiket propagáló helyi napilap hiányán, más, sőt ellenkező meggyőződésű lapokat jártak.

Lapunk rendszeren négy oldalon, a körülmények szerint több oldalon fog megjelenni mindennap kivéve a vásár- és ünnepnapokat) délután 5 órakor Pécsen, úgy, hogy másnap reggel már minden vidéki olvasónak a kezében lesz. E mellett, dacára a nagy anyagi áldozatoknak, lapunk a **legolcsóbb vidéki napilap**, a mennyiben előfizetési ára

Egész évre 10 frt.
Fél évre 5 frt.
Negyed évre 2 frt 50 kr.

Ezenkívül, **ujévtől fogva**, a szerényebb körülmények közt levő közönség számára, hetenkint egyszer megjelenő **népies kiadást** ren-

dezünk, mely rövid összefoglalásban mindazt tartalmazni fogja, a mit az egész hét lefolyása alatt hozott a „Pécsi Figyelő”

Ennek a népies kiadásnak előfizetési ára

Egész évre 3 frt.
Fél évre 1 frt 50 kr.
Negyed évre — frt 75 kr.

Tisztelettel kérjük az előfizetési összeg mielőbb való beküldését, hogy kiadóhivatalunk a példányszámok iránt tájékozva lehessen.

Ujonnán belépő előfizetőknek ujévig a lapot **ingyen** küldjük.

Pécsen, 1895. január hóban.

Hazafias üdvözlettel a
„Pécsi Figyelő”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

TÁVIRATOK.

— **A király beteg.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A király két nap óta gyöngéledik, kénytelen a szobát őrizni; éppen ezért bizonytalan, hogy mikor fog Budapésre érkezni. Legutóbb az volt a terv, hogy ő felsége szombaton érkezik, de lehet, hogy csak a jövő hét közepén lesz abban az állapotban, hogy az utazás fáradságait elviselhesse.

Később vett értesülések szerint a királynak Budapestre való utazása teljesen bizonytalan. Mária Valéria főhercegnő sem jön Budapestre, már el is utazott Lichteneggbe. Egyik verzió szerint a király meghült, és ezért halasztódik utazása; a másik verzió szerint azért, mert ő felsége a magyar kormányválság ügyében Bécsben még több előkelő politikust akar meghallgatni.

Az utazási program megváltoztatása a szabadelvű pártot nagy izgalomba hozta. A párt egész deroutá lett.

— **Az ex-király temetése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tegnap temették el Arcoban nagy pompával II. Ferenc volt nápolyi királyt.

— **Sikkasztó főhadnagy.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A honvéd hadbírószág legközelebb fog ítéletet mondani a vizsgálati fogásban levő Topits József huszár főhadnagy fölött, a ki az ezred pénzéből 1500 frtot sikkasztott volt el.

— **Mamelukok ijedelme.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Igen sokféle kombinációt fűznek ő felsége útjának elmaradásához. Sokan azt állítják, hogy az uralkodó értesülvén a szabadelvű pártnak Héderváry gróffal, ő felsége újbóli jelöltjével szemben való rideg elbánásáról, a sok intriguáról, — megnehezített a pártra. Udvari körök most befolyásukat vetik latba ő felségénél, hogy a szabadelvű pártnak teljesen figyelmen kívül hagyásával bizza meg Héderváry grófot a kabinet alakításával, a ki aztán a kilépettekkel és a nemzeti pártiakkal megcsinálná a fuziót.

A király átlátott a mamelukok intrikáin, s nem lehetetlen, hogy Budapestre visszatérve, a saját iniciatívájából nagy meglepetések fognak előállni.

Héderváry grófot ugyan lebeszélni iparkodnak a Lloyd-épületbeli klubtagok kabinetalakítási szándékáról; de Héderváry megmarad elhatározása mellett s a pártban dúló válságot, mely tökéletes szétszűlésre fog vezetni, nyíltan fogja feltárni a királynak.

Bécsben a konzervatív felfogású Kállay miniszter is határozottan Héderváryt ajánlja a királynak.

— **Tüntető munkások.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Munkanélküli asztalos legények ma tüntetve jártak be a főváros utcáit a Marseilles-t énekelve.

Közgazdaság.

Vetőmagvak. A múlt héten csendes volt az üzlet és mi változás sem állott be. A gazdaközönség folytatónak érdeklődik szükséglete fedezése iránt, mely

érdek főleg lucerna, lóhere és takarmányrépamag felé fordul. Takarmányrépamagot utóbbi időben némely helyről úgyszólván gyanus olcsó áron kínálnak, minek következménye az, hogy gazdáink, még pedig joggal, úgy fajazonosság, mint csiraképesség tekintetében a legmesszemenőbb szavatolást követelik. Muharmagból a készletek vajmi csekélyek, ára folyton felmenőben van, míg bükköny keveset, baltacim pedig egyáltalán nem kerestetik.

Marhasó. Az osztrák pénzügyminiszter rendeletileg gondoskodott arról, hogy az ausztriai gazdaközönség mérsékelt áron és könnyű módon jusson marhasóhoz. A gazdasági egyesületek engedélyt kaptak marhasóraktárak felállítására. Az egyesületek följosítottak e raktárak felállítására és vezetésére, de megbízhatnak másokat, főleg kereskedőket is az árulással. A gazdák e raktárokból olcsón beszerezhetik a szükséges marhasót, de csakis egyszerre az egész évi szükségletet, mert a vasutak csakis ily esetben szállítják mérsékelt díj mellett. — Ausztria tehát megelőzött bennünket. Wekerle annak idején kijelentette, hogy nem teljesítheti a gazdák kívánságát, mert ez iránt előbb meg kell egyezni az osztrák pénzügyminiszterrel és megígérte, hogy majd megindítja a tárgyalásokat. Voltak-e tárgyalások, nem-e, azt nem tudjuk, de látjuk hogy Ausztriában mégis tesznek valamit a gazda érdekében. Kívánatos, hogy a magyar pénzügyminisztérium haladéktalanul tegye meg azokat az intézkedéseket, melyeket a magyar közönség oly régen vár és a melyre oly égető szükség van.

Egyéves méncsikók vásárlása. A földművelésügyi miniszter felhívja azon mentulajdonosokat, kiknek birtokában legalább is négy jó származású, erős esontu, szabályos testalkatu, saját nevelésű, egyéves méncsikó van s azokat az államnak eladni kívánják, hogy ebbeli szándékukat, a helynek, a hol a csikók állanak, valamint a csikók származásának, magasságának, színének és árának pontos megjelölésével, a földművelésügyi minisztériumhoz benyújtandó 50 kros bélyeggel el látott írásbeli nyilatkozatban legkésőbb 1895. évi február 1-ig jelentsék be, mivel az ezen határidőn túl érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek.

Művészet, irodalom.

Az **Apolló** kargyűjtemény f. é. január 1-i füzeté megjelent Erkel Sándor és Góll János szerkesztésében. Tartalom: A nemzeti zászló Wusching K. P. tól. A pósta az erdőben Schöffler H. tól. „Jaj Istenem”. . . „Melyik szebb, a rózsa-e, vagy lilium?” „Fekete bor édes szőlő. . .” népdalok Kossovits Józseftől. Egyes szám ára 30 kr. Egész évi folyam: 2 frt 50 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban Bpest VII. Király utca 23 szám. (Rózsa-féle zongoraterem.)

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése.

(A „Pécsi Figyelő” távirati tudósítása.)		
— Január 4-én —		
Buza készáru	6.80	Magy. nyereménysorsj. 157.—
„ tavaszra	6.59	Tiszaszabályozási köles. 143.—
„ őszre	6.92	Oszt papírjárdék 100.—
Rózsa	—	„ arany „ 124.—
Arpa	—	„ korona „ 99.25
Kukoricza	6.14	1864-iki sorsjegy 196.50
Zab	5.95	Magy. vörös ker. sorsj. 11 —
Káp. repeze	10.35	Osztrák „ 17.75
Magy. aranyjárdék 123.70		Olasz „ 12.—
„ koronajárdék 98.25		Bazilika-sorsjegy 8.52
Regálé-kötvény 109.50		Jószív-sorsjegy 2.90

Bűnügyi tárgyalások sorrendje a pécsi kir. törvényszék-nél.

Január hó 7.	
7889.	Miskovics Mari ellen lopás miatt.
7883.	Pethő József és társa ellen súlyos testi-sértés miatt.
Január hó 8.	
7888.	Parragi Ferenc ellen hatóság elleni erőszak miatt.
7890.	Magyar Ferenc és társa ellen család miatt.
8528.	Tapsár József ellen súlyos testisértés miatt.
Január hó 11.	
8401.	Wohlfart Jakab ellen lopás miatt.
8218.	Fekete István ellen sikkasztás miatt.
8396.	Barkovics Károly ellen lopás miatt.

A kis lottó huzásai.

Jan. 2.
Brünn 89, 70, 84, 27, 39.

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV. PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó

Üzlet-átadás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, miszerint 36 év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő **czipó-üzletemet** a hozzá tartozó műhelyekkel együtt hamnak

ifj. Benczenleitner Józsefnek

1895. évi január hó 1-ével az összes cselekvő és szenvedő vagyonnal átadtam.

A midőn a n. é. közönségnek ezt becses tudomására hozni szerencsém van, elmulaszthatatlan kötelességemnek tartom ez uton is az eddig irántam tanusított bizalomért legmélyebb köszönetemet nyilvánítani és kérem, hogy azt fiamra is átruházni kegyeskedjék.

Tisztelettel

id. Benczenleitner József.

Nagyérdemű közönség! * * *

Ezzel van szerencsém szives tudomására hozni, miszerint Király-utca 2. sz. a. levő, édes atyám tulajdonát képező és törvényszéki legjegyzett czipó üzletét az összes cselekvő mint szenvedő vagyonnal 1895. évi január hó 1-ével átvettem és azt ugyancsak

Benczenleitner József

saját cégem alatt tovább fogom vezetni.

Együttal kérem az eddig édes atyám iránt tanusított bizalmukat és pártfogásukat részemre továbbra is fenntartani.

Főtörökvésem leendő n. é. megbízóimat mindenkor lehető leggyorsabban és lelkiismeretesen kiszolgálni.

Együttal van szerencsém szives tudomására hozni, miszerint raktáramon mindennemű férfi-, női- és gyermekeczipók a legjobb kivitelben kaphatók.

A téli idényre ajánlom nagy választékban és minden nagyságban raktáramon levő nemez (Filz) czipóimat, nemkülönben férfi-, női- és gyermek-sárczipókat. Bálci czipók minden kivitelben kaphatók.

Tisztelettel

ifj. Benczenleitner József.

Vidéki megrendelések, valamint javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A gazdák tejesarnokának

az utóbbi időben albérbe adva volt

fülké-üzlete

a Ferencziek-bazárjában

1894. évi december hó 27-től kezdve ismét a gazdák tejesarnoka saját kezelésébe megy át s e nap-tól fogva emez üzlethelyiségben kizárólag csakis a tej csarnokból kikerülő tej és egyéb tejtermények leszenek elárúsítva.

Ugy itt, mint a tejesarnok egyéb elárúsító helyein (Széchenyi-tér, bazár-épület és Király-utca 34.) kapható lesz: gondosan megvizsgált, teljesen egészséges s a legdusabb zsirtartalommal bíró teljes tej, továbbá lefölözött tej, gróji, limburgi és csemege-sajtok, valamint a legkiválóbb minőségű édes tejszínből készült finom tea-vaj, mely utóbbi csakis zárt csomagokban kerül eladásra.

A visszaélések meggátolhatása céljából, ha a n. tisztelt vevőközönségnek a tej vagy bármely tejtermény ellen csak a legkisebb kifogása is van, ennek a hivatalos helyiségben (Király-utca 34.) való szives följelentését kéri

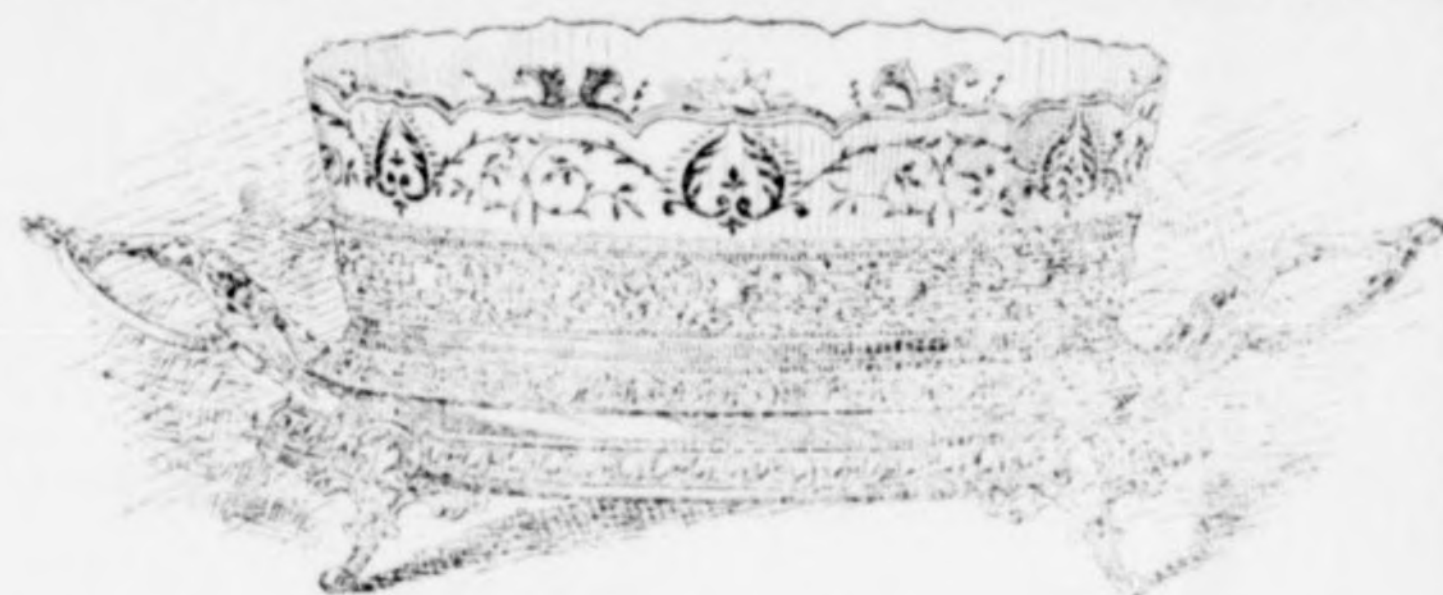
Az igazgatóság.

Schönwald Imre

ékszerész, órás és látszerész
Pécsett.

Telefonösszeköttetés 78 szám.

T. cz.

A küszöbön lévő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából bátorkodom a nagyérdemű közönség és tisztelt vevőimnek az idény előrehaladottságánál és tulhalmazott raktáromnál fogva a lent felsorolt cikkeket tetemes árleszállítás mellett ajánlani u. m. Valódi türkis és igaz gyöngyökkel ékített női gyűrűk 14 krtos finom aranyból darabja 2 frt 50—6 frtig

Finom arany karkötők nemes opál ametyst v. más ékkövekkel 15—20 „
Finom női arany órák a legjobb szerkezetért valamint a pontos járásért kezeskedve 18—40 „
Legjobb úri aranyórák kizárólag a legjobb szerkezettel ellátva nehéz arany tokban 30—120 „
14 krt. arany úri és női lánczok több száz fele új mintákban 15—80 „

Gyémánt karkötők a legújabb kivitelben 25—65 frtig.
Sétabotok valódi ezüst fogantyúval 3—12 „
Dohány és szivarka szelenczek 7—35 „
Valódi ezüst és arany creyonok 4—18 „
Valódi arany nyaklánczok szívmedaillonnal 8—24 „

UJDONSÁGOK.

Művészi kivitelű arany amuletek zománczozva 2—6 „
Valódi ezüst melltűk drbja 2— frt
Valódi arannyal bevont ezüst gyűrűk zománczozott amorette drbja 1— frt
Valódi ezüst karkötők drbja 2 frt 50 kr
Valódi arannyal bevont nyakláncz és szívmedaillon tokkal együtt 3 frt 50 kr

Pazar kivitelű

Legújabb francia iparművészeti tárgyak valódi ezüstrrel tartósan bevonva u. m. asztali állványok, virágtartók, csemegekiosarak, irókészletek, gyertyatartók, képkeretek, salontükrök, szivarzókészletek, tea-, kávé-, tojás- és cognac-készletek, névjegy-tartók, consoldiszek, bor- és sör-servicek, álló órák, színházi és utazó látesővek, továbbá villamvilágításra berendezett állványok, szobrok, csillárak stb. stb.

Üzletemben a villamos és izzó világítás berendezve van. Ezáltal a tisztelt vevőimnek alkalmat nyújtottam este is bevásárlásokat eszközölni, mivel a villamos világítás az ékszereknek színét semmi módon sem változtatja.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgálók, levélbeni megkereséseknél szívesen és azonnal válaszolok.

Jótállás

Valamennyi arany, ezüst és ékszer tárgyak a m. kir. pénzverde hivatal által törvényesen próbálva és jelezve vannak, egyidejűleg minden cégemtől szállított óra után 3 évi írásbeli jótállást nyújtok.

Külön vésnői osztály.

Czímerek, monogrammok és feliratoknak vésnéje a legfinomabb kivitelben és legolcsóbban számítva készítettük el saját műhelyemben.

JAVÍTÁSOK

Órák és ékszerek valamint szemüvegeknek javítása és atalakítása akár könnyű, akár complicált természetű, elfogadtatik és jótállás valamint tartósság mellett saját műtermemben foganatosittatik.